

ДОРОЖНЯ КАРТА З ПИТАНЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУЦІЙ

Вступ

Україна, відповідно до статті 1 Конституції України, є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Вказані засади становлять фундамент державного ладу і забезпечують утвердження принципів політичного плюралізму, розподілу владних повноважень та верховенства права, а також гарантують неухильне дотримання та захист основоположних прав і свобод. Повномасштабне вторгнення Російської Федерації стало безпрецедентним викликом для функціонування демократичних інституцій в Україні, зумовивши необхідність удосконалення механізмів демократичного урядування з врахуванням нових безпекових реалій.

Дорожня карта з питань функціонування демократичних інституцій (далі - Дорожня карта) є стратегічним документом, що визначає комплекс заходів, спрямованих на зміцнення, відновлення і подальший розвиток демократичних процесів та інституцій в Україні. Документ охоплює 31 стратегічний результат та 96 заходів, які тематично розділені на 4 блоки:

- I. **Загальна рамка демократії.** Блок спрямований на забезпечення пропорційності та обґрунтованості обмежень, запроваджених в умовах правового режиму воєнного стану, а також поступовий перехід до цивільного урядування шляхом відновлення демократичних процесів і скасування таких обмежень.
- II. **Виборчий процес.** Блок спрямований на вдосконалення виборчого законодавства відповідно до міжнародних стандартів, забезпечення прозорості виборчого процесу та неупередженості медіа-середовища, а також запровадження ефективних механізмів контролю за фінансуванням політичних партій і виборчих кампаній тощо.
- III. **Функціонування парламентів у демократичній системі.** Блок спрямований на зміцнення інституційної спроможності та підвищення ефективності Верховної Ради України, зокрема шляхом забезпечення її прозорості та підзвітності, вдосконалення механізмів парламентського контролю за публічними фінансами, доброчесністю народних депутатів України тощо.
- IV. **Роль громадянського суспільства.** Блок спрямований на зміцнення співпраці між державою та інститутами громадянського суспільства, створення сприятливих умов для їх розвитку, посилення громадської участі у формуванні та реалізації державної політики, а також забезпечення прозорості та підзвітності, доступу до публічної інформації тощо.

Дорожня карта є результатом інклюзивного, відкритого та прозорого діалогу, що об'єднав широке коло зацікавлених сторін і забезпечив комплексне врахування позицій органів державної влади, інститутів громадянського суспільства, національних і міжнародних експертів. У межах зазначеного процесу було проведено низку експертних консультацій, які сприяли ґрунтовному аналізу стану демократичних процесів та інституцій в Україні, а також забезпечили активне залучення громадянського суспільства та наукової спільноти до розробки документа. Паралельно здійснювалася міжвідомча координація, яка сприяла узгодженню стратегічних підходів органів державної влади і формуванню консолідованого курсу подальших реформ. Співпраця з представниками Європейської Комісії та міжнародними експертами також стала важливим чинником при вдосконаленні Дорожньої карти, яка забезпечила її узгодженість із стандартами Європейського Союзу та міжнародними зобов'язаннями України.

Впровадження заходів та досягнення стратегічних результатів, визначених у Дорожній карті, сприятимуть зміцненню демократичних процесів та інституцій в Україні, а також сприятимуть наближенню держави до повноправного членства в Європейському Союзі.

ДОРОЖНЯ КАРТА З ПИТАНЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУЦІЙ				
СТРАТЕГІЧНИЙ РЕЗУЛЬТАТ	НАЙМЕНУВАННЯ ЗАХОДУ	СТРОК ВИКОНАННЯ	ВІДПОВІДАЛЬНІ ВИКОНАВЦІ	
І. ЗАГАЛЬНА РАМКА ДЕМОКРАТІЇ				
1. Протягом усього періоду дії правового режиму воєнного стану забезпечено періодичний перегляд обґрунтованості та пропорційності тимчасових обмежень основоположних прав і свобод, застосованих для здійснення заходів правового режиму воєнного стану на всіх етапах ухвалення рішень щодо його продовження або скасування	1. Забезпечено періодичний перегляд обґрунтованості та пропорційності тимчасових обмежень основоположних прав і свобод, застосованих для здійснення заходів правового режиму воєнного стану на всіх етапах ухвалення рішень щодо його продовження або скасування	У період дії правового режиму воєнного стану	Кабінет Міністрів України МЗС Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Офіс Президента України Верховна Рада України	
2. Після припинення або скасування правового режиму воєнного стану, а також меж та обсягів обмежень щодо демократичних процесів та інституцій	2. Визначено особливості функціонування місцевого самоврядування на контрольованих Україною територіях в умовах правового режиму воєнного стану з урахуванням безпекових умов та інших викликів	IV квартал 2026 р., але не пізніше припинення або скасування правового режиму воєнного стану	Мінрозвитку Верховна Рада України	
2. Після припинення або скасування правового режиму воєнного стану, відповідно до вимог законодавства та з урахуванням безпекових умов та інших викликів, здійснено перехід від урядування воєнного стану до цивільного шляхом відновлення демократичних процесів та інституцій, а також забезпечення умов для реалізації основоположних прав і свобод	1. Забезпечено відповідно до вимог закону і з урахуванням безпекових умов та інших викликів скасування обмежень, запроваджених для здійснення заходів правового режиму воєнного стану, стосовно демократичних процесів та інституцій, а також для реалізації основоположних прав і свобод	Після припинення або скасування правового режиму воєнного стану (відповідно до вимог закону та з урахуванням безпекових умов)	Офіс Президента України Верховна Рада України Кабінет Міністрів України	

	2. Забезпечено відновлення та належне функціонування місцевого самоврядування на контрольованих Україною територіях з урахуванням безпекових умов, стану деокупованих територій та інших викликів	Після припинення або скасування правового режиму воєнного стану (відповідно до вимог закону та з урахуванням безпекових умов, стану деокупованих територій)	Мінрозвитку Верховна Рада України Органи місцевого самоврядування Всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування
II. ВИБОРЧИЙ ПРОЦЕС II.A Вільні та чесні вибори			
1. Забезпечено удосконалення процедур проведення виборів із урахуванням нових викликів в Україні та їх практичне впровадження	1. Внесено зміни до виборчого законодавства України з метою забезпечення активних і пасивних виборчих прав громадян з урахуванням негативних наслідків, спричинених військовою агресією Російської Федерації	До початку виборчого процесу	Верховна Рада України Мін'юст Центральна виборча комісія Інші державні органи відповідно до їх компетенції
2. Визначено на законодавчому рівні об'єктивні критерії та порядок ухвалення рішення щодо можливості або неможливості проведення виборів на окремих територіях України		До початку виборчого процесу	Кабінет Міністрів України Верховна Рада України

2. Забезпечено врахування ключових міжнародних стандартів і стандартів Європейського Союзу, а також попередніх рекомендацій ОБСЄ/БДПЛ та Венеційської Комісії	1. Внесено зміни до законодавства України, спрямовані на імплементацію рекомендацій ОБСЄ/БДПЛ, наданих за результатами місії зі спостереження за виборами в Україні, а також стандартів Європейського Союзу, в тому числі Рекомендації Комісії (ЄС) 2023/2829 від 12.12.2023 щодо інклюзивних та стійких виборчих процесів у Союзі та посилення європейського характеру та ефективного проведення виборів до Європейського Парламенту, зокрема, з метою забезпечення стабільності виборчого законодавства, підвищення спроможності виборчих комісій, у тому числі щодо професіоналізації членів виборчих комісій та забезпечення їх незалежності, посилення законодавчих положень щодо відповідальності за виборчі правопорушення, посилення таємниці голосування виборців. Запроваджено законодавчі гарантії і процедури, які сприяють інклюзії та рівності можливостей	До початку виборчого процесу	Верховна Рада України Мін'юст Центральна виборча комісія Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	2. Реалізовано на практиці виконання рекомендацій ОБСЄ/БДПЛ та стандартів Європейського Союзу, які не потребують додаткового законодавчого регулювання	Під час виборчого процесу	Центральна виборча комісія Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	3. Проведено інклюзивний експертний діалог із залученням за можливості представників ОБСЄ/БДПЛ щодо опрацювання з урахуванням положень Конституції України питань, порушених у рекомендаціях ОБСЄ/БДПЛ, зокрема щодо реалізації виборчих прав у зв'язку з інтелектуальними або психосоціальними порушеннями, визнання результатів виборів недійсними та перерахунку голосів виборців, а також вироблення подальших кроків щодо їх врегулювання	IV квартал 2025 р.	Центральна виборча комісія Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
3. Виборці в Україні мають доступ до всебічної, комплексної та зрозумілої	1. Забезпечено розроблення в інклюзивний спосіб комунікаційної стратегії Центральної виборчої комісії для післявоєнних виборів в Україні, яка визначає,	IV квартал 2025 р.	Центральна виборча комісія Інші державні органи відповідно до їх компетенції

інформації про законодавчі і практичні аспекти реалізації виборчих прав	зокрема, її завдання, а також питання принципів побудови комунікацій, цільових аудиторій та каналів комунікацій		компетенції
	2. Реалізовано комунікаційну стратегію Центральної виборчої комісії для післявоєнних виборів в Україні	Під час виборчого процесу	Центральна виборча комісія Інші державні органи відповідно до їх компетенції
4. Інституційну спроможність та незалежність Центральної виборчої комісії підвищено	1. Забезпечено функціонування Державного реєстру виборців та його електронних сервісів з урахуванням безпекових факторів та вимог щодо кіберзахисту	IV квартал 2026 р.	Центральна виборча комісія Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	2. Створено і впроваджено (поетапно, з урахуванням наданого фінансування) Єдину автоматизовану інформаційно-аналітичну систему Центральної виборчої комісії (ЄІАС ЦВК), включно з новими електронними сервісами для виборців, кандидатів, політичних партій і виборчих комісій, а також надійним кіберзахистом	IV квартал 2027 р.	Центральна виборча комісія Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	3. Забезпечено функціонування (поетапно, з урахуванням наданого фінансування) Центру підготовки учасників виборчих процесів як юридичної особи публічного права	IV квартал 2027 р.	Центральна виборча комісія Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	4. Забезпечено функціонування (поетапно, з урахуванням наданого фінансування) представництв Центральної виборчої комісії	IV квартал 2027 р.	Центральна виборча комісія Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	5. Удосконалено процедуру формування Центральної виборчої комісії з метою посилення її безперервності, професіоналізму та доброчесності	IV квартал 2027 р.	Верховна Рада України Центральна виборча комісія
5. Законодавство у сфері політичних партій приведено у повну відповідність до міжнародних стандартів і попередніх рекомендацій	1. Набрав чинності Закон України, який забезпечує відповідність партійного законодавства ключовим міжнародним стандартам та попереднім рекомендаціям Венеційської Комісії і ОБСЄ	IV квартал 2027 р.	Мін'юст Кабінет Міністрів України Верховна Рада України

Венеційської комісії та ОБСЄ, що ефективно сприяє реалізації права громадян на свободу об'єднання в політичні партії			
II.B Медіа у виборчій кампанії			
1. Медіа-простір України функціонує на конкурентних засадах, забезпечуючи відкритий політичний діалог, рівні можливості для виборців та кандидатів вільно отримувати і поширювати інформацію про вибори і проводити передвиборчу агітацію	1. Розроблено та впроваджено заходи з відновлення медіа-простору на національному і регіональному рівні до початку виборчого процесу та з урахуванням чинної Дорожньої карти для підтримки відновлення плюралістичного, прозорого та незалежного післявоєнного медіа-простору після припинення чи скасування воєнного стану, затвердженої наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 28.06.2024 № 451	Після припинення або скасування правового режиму воєнного стану (з урахуванням дії особливого періоду)	МКСК Національна рада з питань телебачення та радіомовлення
2. Забезпечено прозорість, неупередженість і збалансованість медіа у виборчому процесі як в Україні, так і за кордоном	1. Набрали чинності зміни до виборчого законодавства щодо визначення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення єдиним регулятором для всіх видів медіа у виборчому процесі; поширення правил офлайн-агітації на онлайн-агітацію (політична реклама, контенті обмеження, фінансування з фондів суб'єктів виборчого процесу, маркування); регулювання агітації у нелінійних аудіовізуальних медіа (онлайн-кінотеатри, OTT-сервіси тощо) відповідно до законодавства Європейського Союзу (<i>acquis</i>), зокрема Європейського акту про свободу медіа, Акту про цифрові послуги та Регламенту (ЄС) 2024/900 Європейського Парламенту та Ради від 13.03.2024 про прозорість та таргетування політичної реклами	IV квартал 2026 р.	МКСК Національна рада з питань телебачення та радіомовлення Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції

	2. Правила щодо політичної реклами були упорядковані з метою усунення чинних суперечностей між різними законами та забезпечення загальної прозорості, взявши за основу Регламент (ЄС) 2024/900 Європейського Парламенту та Ради від 13.03.2024 про прозорість та таргетування політичної реклами, а також Рекомендації Комісії (ЄС) 2023/2829 від 12.12.2023 щодо інклюзивних та стійких виборчих процесів у Союзі та посилення європейського характеру та ефективного проведення виборів до Європейського Парламенту 3. Проведено інформаційно-просвітницькі кампанії, спрямовані на протидію дезінформації у виборчому процесі, іноземному інформаційному маніпулюванню (FIM), а також забезпечено поширення вичерпної, повної, об'єктивної та достовірної інформації як важливої гарантії прозорих і вільних виборів. Інформаційно-просвітницькі кампанії проведено у співпраці з незалежними інститутами громадянського суспільства, що здійснюють перевірку фактів (<i>fact-checking organisation</i>), аналіз зовнішнього впливу, посилення медіаграмотності виборців, виявлення і спростування дезінформації, інформування про методи маніпуляцій, взаємодію з міжнародними організаціями та роз'яснювальну роботу щодо виборчих процедур	IV квартал 2027 р.	МКСК Національна рада з питань телебачення та радіомовлення Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи Відповідно до їх компетенції
3. Забезпечено інституційну спроможність Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	1. Набрав чинності Закон України, який підсилює гарантії інституційної спроможності медійного регулятора, і забезпечено фінансування Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення для виконання функцій єдиного регулятора для всіх видів медіа, що сприяє ефективному, своєчасному та відкритому виконанню рішень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	До завершення виборчого процесу	МКСК Національна рада з питань телебачення та радіомовлення Центральна виборча комісія Національна поліція СБУ
3. Забезпечено інституційну спроможність Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	1. Набрав чинності Закон України, який підсилює гарантії інституційної спроможності медійного регулятора, і забезпечено фінансування Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення для виконання функцій єдиного регулятора для всіх видів медіа, що сприяє ефективному, своєчасному та відкритому виконанню рішень Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	IV квартал 2026 р.	МКСК Мінфін Національна рада з питань телебачення та радіомовлення Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
П.С Фінансування політичних партій та виборчих кампаній (включаючи антикорупційні заходи)			

1. Прозорість фінансування виборчих кампаній підвищено, а також покращено систему здійснення контролю	1. На законодавчому рівні, з метою виконання рекомендацій ОБСЄ/БДПЛ та Венеційської комісії, визначено єдиний незалежний наглядовий орган контролю (аналізу) фінансових звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на всіх типах виборів, який має достатні для цього повноваження та інституційну спроможність	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Центральна виборча комісія Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	2. На законодавчому рівні запроваджено застосування ризикоорієнтованого підходу до аналізу звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів кандидатів на виборах народних депутатів України та місцевих виборів з урахуванням ризиків фінансово-господарської та іншої діяльності	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Центральна виборча комісія Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	3. Впроваджено зміни до законодавства, якими розширено функціональні можливості реєстру POLITDATA як електронного сервісу для подання, перевірки (в тому числі автоматизованої) і оприлюднення звітів про надходження та використання коштів виборчих фондів на всіх типах виборів	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Центральна виборча комісія Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	4. Впроваджено зміни до законодавства, які забезпечують доступ виборців до інформації про рух коштів про надходження і використання коштів виборчих фондів на всіх типах виборів, що розміщується у публічній частині реєстру POLITDATA	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Центральна виборча комісія Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції

	5. Проведено інформаційно-роз'яснювальну кампанію щодо нової процедури звітування виборчих фондів із заінтересованими сторонами	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Центральна виборча комісія Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
2. Вплив на політичні партії та виборчі кампанії з боку окремих фізичних і юридичних осіб (фінансово-промислових груп) зменшено, а також удосконалено механізми державного фінансування статутної діяльності політичних партій з урахуванням методичних рекомендацій ОБСЄ/БДПЛ та Венеційської комісії щодо регулювання діяльності політичних партій	1. На законодавчому рівні визначено заборони щодо використання політичними партіями коштів державного фінансування	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	2. Впроваджено зміни до законодавства, спрямовані на зменшення ризику прихованого фінансування політичних партій та виборчих кампаній	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	3. Впроваджено зміни до законодавства якими передбачено можливість здійснення наглядовим органом моніторингу як системи постійного спостереження за фінансово-господарською та іншою діяльністю політичних партій, шляхом отримання інформації від громадськості, залучення на договірних засадах окремих моніторингових груп, використання програмних засобів для збору та систематизації інформації з метою ідентифікації ризиків, які можуть мати вплив на достовірність і повноту відомостей, відображених у звітах політичних партій, у тому числі на предмет здійснення внесків у негрошові форми	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи відповідно до їх компетенції

3. Ефективність притягнення до відповідальності за правопорушення у сфері фінансування політичних партій та виборчих кампаній підвищено	4. Проведено інформаційно-роз'яснювальну кампанію щодо нових правил фінансування політичних партій і використання ними коштів державного фінансування із заінтересованими сторонами	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Інші державні органи Відповідно до їх компетенції
	1. На законодавчому рівні визначено чіткі юридичні склади правопорушень за діяння у сфері фінансування політичних партій і виборчих кампаній, які, залежно від ступеню суспільної небезпеки, є об'єктом адміністративної та кримінальної відповідальності з визначенням конкретного суб'єкту відповідальності	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи Відповідно до їх компетенції
	2. Внесено зміни до законодавства, якими запроваджено більш пропорційні (збалансовані) та дієві санкції за вчинення адміністративних і кримінальних правопорушень у сфері фінансування політичних партій та виборчих кампаній	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України Інші державні органи Відповідно до їх компетенції
	3. Проведено інформаційно-роз'яснювальну кампанію щодо нововведень у відповідальності за правопорушення у сфері фінансування політичних партій та виборчих кампаній	IV квартал 2026 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Верховна Рада України Інші державні органи Відповідно до їх компетенції
III. ФУНКЦІОНУВАННЯ ПАРЛАМЕНТІВ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ СИСТЕМІ			
III.A Прозорість та підзвітність			
1. Підвищено прозорість і підзвітність Верховної Ради України відповідно до міжнародних стандартів	1. Здійснено реалізацію Закону України "Про лобіювання" шляхом забезпечення функціонування Реєстру прозорості; розробки та прийняття підзаконних нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону; впровадження цього Закону та удосконалення законодавчого регулювання лобіювання з дотриманням основоположних прав та цінностей	III квартал 2027 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Верховна Рада України

	2. Розроблено, прийнято і впроваджено законодавство, спрямоване на удосконалення процедур звітування Уряду в межах парламентського контролю з урахуванням принципів державного управління (SIGMA, 2023)	IV квартал 2027 р.	Секретаріат Кабінету Міністрів України Мін'юст Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	3. Затверджено і впроваджено Комунікаційну стратегію Верховної Ради України на 2025-2028 роки, спрямовану на розширення існуючих та запровадження нових каналів комунікацій Верховної Ради України з внутрішніми та зовнішніми аудиторіями	IV квартал 2027 р.	Апарат Верховної Ради України
	4. Розроблено, прийнято та впроваджено Стратегію формування інноваційного цифрового Парламенту у Верховній Раді України на 2025 - 2028 роки. Реалізовано стратегічні завдання і проекти цієї Стратегії (<i>open Parliament, innovative Parliament, smart Parliament, green Parliament, safe Parliament</i>). Досягнуто повної прозорості та підзвітності перед виборцями відповідно до критеріїв, визначених цією Стратегією	IV квартал 2027 р.	Апарат Верховної Ради України
	5. Розроблено, прийнято і впроваджено законодавство щодо спеціальної процедури підготовки, ініціювання, розгляду і прийняття євроінтеграційних законопроектів	IV квартал 2025 р.	Верховна Рада України Мін'юст
	6. З огляду на рівень загроз забезпечено адаптивний перегляд обмежень для громадськості та журналістів, пов'язаних з діяльністю Верховної Ради України та її органів, що обумовлені дією правового режиму воєнного стану, з урахуванням безпекової ситуації	Протягом дії правового режиму воєнного стану	Верховна Рада України
	7. У зв'язку з неможливістю проведення прийому з фізичною присутністю громадян через безпекові виклики, запроваджено цифрові формати, що забезпечують комунікацію посадових осіб Верховної Ради України з громадянами	Протягом дії правового режиму воєнного стану	Верховна Рада України

	8. Удосконалено практику застосування скорочених процедур домірно до потреб, особливо в повоєнному контексті	Після припинення або скасування правового режиму воєнного стану (з урахуванням дії особливого періоду)	Верховна Рада України
III. В Доброчесність			
1. Удосконалено механізми забезпечення контролю за доброчесністю у Верховній Раді України	1. Розроблено, прийнято і впроваджено законодавство про правила поведінки народних депутатів України (Кодекс парламентської етики) відповідно до рекомендацій ОБСЄ/БДПД, GRECO і Місії Європейського Парламенту з оцінки потреб	IV квартал 2027 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	2. Розроблено, прийнято і впроваджено законодавство про політику подарунків відповідно до рекомендацій GRECO	IV квартал 2027 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	3. Розроблено, прийнято і впроваджено законодавство про вдосконалення моніторингу дотримання обмежень після припинення повноважень народних депутатів України щодо уповноваженого органу, засобів і порядку здійснення такого моніторингу та відповідальність за порушення обмежень	IV квартал 2027 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	4. Розроблено, прийнято і впроваджено зміни до Закону України "Про комітети Верховної Ради України" щодо вдосконалення правил подолання конфлікту інтересів, відповідно до рекомендацій GRECO, зокрема, щодо участі народного депутата України – члена відповідного комітету в обговоренні та прийнятті рішень на засіданні комітету з питань, щодо яких у нього наявний конфлікт інтересів	IV квартал 2027 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
III. С Ефективність			

1. Підвищено інституційну спроможність Верховної Ради України, а також удосконалено законодавчу процедуру та парламентський контроль	1. Розроблено, прийнято і впроваджено оновлену Постанову Верховної Ради України щодо внутрішньої реформи і підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України, відповідно до рекомендацій Місії Європейського Парламенту з оцінки потреб та викликів у організації роботи Верховної Ради України, пов'язаних з військовою агресією Російської Федерації та її наслідками 2. Відповідно до демократичних стандартів відносин між парламентською більшістю і меншістю (опозицією), напружованих Європейською Комісією “Демократія через право” (Венеційською Комісією), у тому числі щодо забезпечення дотримання принципу пропорційного розподілу керівних посад у Верховній Раді України та її комітетах, розроблено, прийнято і впроваджено законодавство про діяльність коаліції депутатських фракцій і забезпечення врахування інтересів парламентської меншості (опозиції)	IV квартал 2027 р.	Верховна Рада України
	3. Розроблено, прийнято і впроваджено зміни до Регламенту Верховної Ради України, Законів України “Про комітети Верховної Ради України”, “Про Кабінет Міністрів України”, “Про центральні органи виконавчої влади” щодо порядку здійснення оцінки впливу законопроектів та правового моніторингу прийнятих законів (<i>ex post</i>), а також з метою реалізації інших положень Закону України “Про правотворчу діяльність”	IV квартал 2027 р.	Мін’юст Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	4. Впроваджено передбачений Законом України “Про правотворчу діяльність” механізм правового моніторингу (<i>ex post</i>) як систематичну комплексну контрольну діяльність, спрямовану на відстеження, аналіз та оцінку реалізації прийнятих законів	Впродовж 3 років з дня введення в дію Закону України “Про правотворчу діяльність”	Верховна Рада України Кабінет Міністрів України Мін’юст

	5. Розроблено, прийнято і впроваджено законодавство про удосконалення законодавчого процесу (включно з вирішенням проблеми “законодавчого спаму” та посиленням спроможності парламентських комітетів здійснювати обов'язкові експертизи законопроектів) з урахуванням кращих практик та рекомендацій Венеційської комісії та Місії Європейського Парламенту з оцінки потреб	IV квартал 2027 р.	Верховна Рада України
	6. Розроблено, прийнято та впроваджено законодавство про забезпечення ефективності роботи Верховної Ради України в умовах воєнного стану або надзвичайного стану (організація роботи, висвітлення діяльності, забезпечення доступу громадян до документів тощо)	IV квартал 2027 р.	Верховна Рада України
	7. Розроблено, прийнято та впроваджено законодавство про проведення гендерно-правової експертизи законопроектів	IV квартал 2027 р.	Верховна Рада України Апарат Верховної Ради України
	8. Прийнято та впроваджено законодавство про створення і функціонування парламентської служби, спроможної ефективно забезпечувати роботу Верховної Ради України	IV квартал 2026 р.	Верховна Рада України
	9. У Верховній Раді України створено Офіс нормопроектування, завданням якого є надання допомоги народним депутатам України в реалізації їхньої законодавчої ініціативи, зокрема: підготовлено концепцію функціонування Офісу нормопроектування з урахуванням кращого міжнародного досвіду; підготовлено та прийнято нормативні документи щодо діяльності Офісу нормопроектування, комплектування та навчання його персоналу; забезпечено поетапну реалізацію компетенцій Офісу нормопроектування (підготовки пропозицій і поправок до законопроектів, а в перспективі - законопроектів)	IV квартал 2027 р.	Верховна Рада України

	10. Розроблено, прийнято та впроваджено зміни до Закону України “Про публічні консультації” щодо поширення його вимог на законопроекти народних депутатів України	IV квартал 2027 р.	Мін’юст Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	11. Розроблено, прийнято і впроваджено оновлене законодавче регулювання про помічників народних депутатів України щодо їхньої реєстрації та подання ними декларацій	IV квартал 2027 р.	Національне агентство з питань запобігання корупції Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
	12. Прийнято та впроваджено комплексне законодавство, що забезпечує: порядок визначення пріоритетних зобов’язань України у сфері європейської інтеграції та відповідних невідкладних законопроектів; подання таблиці відповідності до кожного євроінтеграційного законопроекту; здійснення додаткових експертиз всіх нових законодавчих пропозицій (законопроектів, поправок, пропозицій до законопроектів, що готуються до першого та наступних читань), які стосуються європейської інтеграції та ініціюються народними депутатами України; переклад відповідного закону однією з мов Європейського Союзу протягом місяця з дня його прийняття	IV квартал 2026 р.	Мін’юст Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
2. Забезпечено дієвість принципу верховенства права у роботі Верховної Ради України та імплементацію принципів державного управління (SIGMA, 2023)	1. Розроблено, прийнято і впроваджено комплексне законодавство про забезпечення ефективного парламентського контролю за формуванням Урядом політики та забезпечення узгодженості політики і законодавства	IV квартал 2027 р.	Секретаріат Кабінету Міністрів України Мін’юст Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
3. Контроль у сфері публічних фінансів посилено	1. У Верховній Раді України створено фінансово-бюджетний офіс, основними завданнями якого є підготовка для народних депутатів України аналітичної інформації та надання їм допомоги з питань публічних фінансів при опрацюванні законопроектів, аналізі та оцінці реалізації прийнятих законів, розробці законодавчих ініціатив з відповідними фінансово-	IV квартал 2027 р.	Верховна Рада України

	економічними обґрунтуваннями		
IV. РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА			
IV.A Загальна рамка щодо громадянського суспільства			
1. На національному рівні прийнято і впроваджено стратегічні документи, що визначають пріоритети та завдання державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства	1. Затверджено та забезпечено виконання плану заходів на 2025 - 2026 роки щодо реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021 - 2026 роки, затвердженої Указом Президента України від 27.09.2021 № 487, в якому визначені заходи, спрямовані на виконання завдань Національної стратегії з питань громадської участі, створення сприятливих умов для формування та діяльності інститутів громадянського суспільства, їх участі у соціально-економічному розвитку, міжсекторальної співпраці, а також строки та індикатори виконання заходів	IV квартал 2026 р.	Секретаріат Кабінету Міністрів України Мін'юст Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	2. Затверджено Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2027 - 2032 роки, що за результатами проведення публічних консультацій визначатиме основні напрями та завдання органів публічної влади для сприяння розвитку громадянського суспільства і подальшого посилення сприятливого середовища для громадянського суспільства в Україні	I квартал 2027 р.	Секретаріат Кабінету Міністрів України Мін'юст Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	3. Затверджено та забезпечено виконання плану заходів щодо реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2027 - 2032 роки	IV квартал 2027 р.	Секретаріат Кабінету Міністрів України Мін'юст Інші державні органи відповідно до їх компетенції

2. Для досягнення ефективного захисту осіб, які беруть участь у громадській діяльності, та забезпечення плюралізму поглядів впроваджено європейські та міжнародні ініціативи по боротьбі з стратегічними позовами проти участі громадськості, спрямовані на забезпечення ефективного захисту інститутів громадянського суспільства та журналістів	1. Вивчено практику застосування стандартів Європейського Союзу та Ради Європи щодо стратегічних позовів проти участі громадськості та національного законодавства щодо забезпечення захисту фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у громадській діяльності з питань, що становлять суспільний інтерес, включаючи журналістів, видавців, медіа, викривачів, правозахисників, митців, науковців і дослідників, а також громадських об'єднань, професійних спілок та інших інститутів громадянського суспільства, від судових проваджень, ініційованих з метою перешкодження їх публічній діяльності та підготовлено пропозиції щодо вдосконалення національного законодавства	IV квартал 2026 р.	Мін'юст МКСК Верховний Суд Офіс Генерального прокурора Національна рада з питань телебачення та радіомовлення
2. Внесено зміни до законодавства з метою його гармонізації з Директивою (ЄС) 2024/1069 Європейського Парламенту та Ради від 11.04.2024 про захист осіб, які беруть участь у громадській діяльності, від явно необґрунтованих претензій або зловживань судовими процесами ("Стратегічні позови проти участі громадськості")	2. Внесено зміни до законодавства з метою його гармонізації з Директивою (ЄС) 2024/1069 Європейського Парламенту та Ради від 11.04.2024 про захист осіб, які беруть участь у громадській діяльності, від явно необґрунтованих претензій або зловживань судовими процесами ("Стратегічні позови проти участі громадськості")	IV квартал 2027 р.	Мін'юст МКСК Верховний Суд Офіс Генерального прокурора Національна рада з питань телебачення та радіомовлення Кабінет Міністрів України Верховна Рада України
3. Забезпечено усунення потенційних та реальних перешкод і захист осіб, які беруть участь у громадській діяльності, від явно необґрунтованих претензій або зловживань судовими процесами відповідно до стандартів Європейського Союзу та Ради Європи щодо стратегічних позовів проти участі громадськості	3. Забезпечено усунення потенційних та реальних перешкод і захист осіб, які беруть участь у громадській діяльності, від явно необґрунтованих претензій або зловживань судовими процесами відповідно до стандартів Європейського Союзу та Ради Європи щодо стратегічних позовів проти участі громадськості	Постійно	Державні органи відповідно до їх компетенції Верховний Суд ДСА Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
IV.В Національні правові, регуляторні та політичні рамки для інститутів громадянського суспільства (ІГС)			

1. Механізм демократичного цивільного контролю за діяльністю органів правопорядку та прокуратури посилено	1. Запроваджено єдині підходи до забезпечення реалізації права громадян на громадський нагляд шляхом розроблення і затвердження типового положення про раду громадського контролю при органах правопорядку та прокуратури	IV квартал 2025 р.	Офіс Генерального прокурора МВС Національна поліція Адміністрація Держприкордонслужби СБУ Державне бюро розслідувань БЕБ Мінфін Держмитслужба
2. Удосконалено механізм надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства на конкурсних засадах	1. Із залученням інститутів громадянського суспільства опрацьовано питання удосконалення конкурсних процедур з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства, зокрема, в частині переліку витрат для реалізації програм (проектів, заходів) та складових витрат на реалізацію програм (проектів, заходів) та внесено зміни у відповідні накази Міністерства соціальної політики України, Міністерства молоді та спорту України і Міністерства у справах ветеранів України 2. Організовано та проведено навчальні заходи для представників інститутів громадянського суспільства з питань підготовки програм (проектів, заходів) для участі у конкурсах	IV квартал 2026 р.	Мінсоцполітики Мінмолодспорт Мінветеранів Секретаріат Кабінету Міністрів України
		Постійно до IV кварталу 2026 р.	Мінмолодспорт Мінсоцполітики Мінветеранів Казначейство Обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації (військові адміністрації)

	3. Проведено навчальні заходи для представників органів виконавчої влади з питань організації та проведення конкурсів з визначення програм (проектів, заходів), розроблених інститутами громадянського суспільства	Постійно до IV кварталу 2026 р.	Мінмолодспорт Мінсоцполітики Мінветеранів Казначейство Обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації (військові адміністрації)
	4. Із залученням інститутів громадянського суспільства опрацьовано питання щодо удосконалення механізму підтримки на конкурсних засадах громадських об'єднань осіб з інвалідністю та ветеранів війни, внесено зміни до нормативно-правових актів	Після припинення або скасування правового режиму воєнного стану (з урахуванням дії особливого періоду)	Мінсоцполітики Мінветеранів Мінфін Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	5. Із залученням інститутів громадянського суспільства, розроблено і впроваджено законодавство про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, спрямоване на реалізацію положень Рекомендацій FATF та ЕВА, в частині запровадження цілеспрямованих, пропорційних та ризик-орієнтованих заходів, що не порушують і не перешкоджають законній діяльності неприбуткових організацій	IV квартал 2027 р.	Мінфін Держфінмоніторинг Національний банк
3. Удосконалено умови для залучення інститутів громадянського суспільства до надання соціальних послуг	1. Прийнято постанову Кабінету Міністрів України щодо залучення (закупівлі) соціальних послуг у надавачів соціальних послуг недержавного сектору за кошти державного бюджету	IV квартал 2026 р.	Мінсоцполітики

	2. Із залученням інститутів громадянського суспільства опрацьовано питання встановлення однакових правил оподаткування податком на додану вартість соціальних послуг надавачів державного та недержавного секторів і подано Кабінету Міністрів України відповідні пропозиції	IV квартал 2025 р.	Мінсоцполітики Мінфін ДПС
4. Створено умови для запровадження додаткових механізмів підтримки інститутів громадянського суспільства громадянами і суб'єктами господарювання, їх участі в соціально-економічному розвитку держави з урахуванням світової практики	1. Забезпечено оцінку ефективності механізмів податкового стимулювання благодійної діяльності та фінансової підтримки інститутів громадянського суспільства громадянами та суб'єктами господарювання, а також аналіз відповідного досвіду держав-членів Європейського Союзу та підготовка пропозицій щодо вдосконалення цих механізмів в Україні	IV квартал 2027 р.	ДПС Мінфін Інші державні органи відповідно до їх компетенції
5. Створено сприятливі умови для провадження волонтерської діяльності в Україні	1. Затверджено та забезпечено виконання Державної цільової програми з розвитку волонтерської діяльності в Україні на період до 2030 року, що передбачає заходи, спрямовані на підвищення рівня інституційної спроможності організацій, що залучають волонтерів, налагодження їх ефективного діалогу з органами державної влади, територіальними громадами, створення умов для посилення соціального захисту та розширення соціальних гарантій для волонтерів, підвищення значущості волонтерства у суспільстві	IV квартал 2027 р.	Мінсоцполітики Нацсоцслужба Інші державні органи відповідно до їх компетенції
	2. Із залученням інститутів громадянського суспільства опрацьовано питання спрощення умов для довгострокового перебування в Україні волонтерів - іноземців та працівників гуманітарних неурядових організацій - іноземців, у тому числі можливості вдосконалення відповідного міграційного законодавства, а також внесено на розгляд Кабінету Міністрів України відповідні пропозиції	IV квартал 2025 р.	МВС ДМС Мінсоцполітики Нацсоцслужба Мін'юст СБУ
IV.С Ширший контекст для створення сприятливого середовища			
1. Законодавство України з	1. 3 метою впровадження інноваційних форм участі у	IV квартал 2026 р.	Мін'юст

питань забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, вирішенні питань місцевого значення адаптовано до стандартів Європейського Союзу та інших міжнародних організацій	формуванні державної політики, вирішення питань місцевого значення, сприяння плюралізму та підзвітності прийняття рішень, а також сприяння захисту та просуванню безпечного та сприятливого середовища для інститутів громадянського суспільства, забезпечено прийняття законодавства для врахування Рекомендацій Європейської Комісії від 12.12.2023 С(2023) 8627 щодо сприяння залученню та ефективній участі громадян та інститутів громадянського суспільства в процесах формування державної політики, Рекомендації СМ/Rec(2023)6 Комітету міністрів Ради Європи до держав-членів про дорадчу демократію, Рекомендації СМ/Rec(2018)4 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам щодо участі громадян у місцевому громадському житті та інших 2. Забезпечено вивчення досвіду Європейського Союзу і його держав-членів з впровадження інструментів деліберативної демократії (громадянські асамблеї та інше) та сприяння їх популяризації в Україні	IV квартал 2026 р.	Мінрозвитку Секретаріат Кабінету Міністрів України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
2. Публічні консультації проводяться органами державної влади та органами місцевого самоврядування із залученням представників всіх заінтересованих сторін на всіх етапах формування та реалізації державної політики, вирішення питань місцевого значення	1. Положення Закону України “Про публічні консультації” імплементовано, зокрема, внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” та затверджено методичні рекомендації щодо порядку підготовки щорічного звіту про проведення публічних консультацій та його показників 2. Розроблено та поширено роз’яснення і рекомендації для державних службовців, депутатів місцевих рад, посадових осіб місцевого самоврядування щодо стандартів і кращих практик проведення консультацій з громадськістю (публічних консультацій)	Протягом 12 місяців з дня припинення або скасування правового режиму воєнного стану IV квартал 2026 р.	Мін’юст Мінрозвитку Секретаріат Кабінету Міністрів України Інші державні органи відповідно до їх компетенції Мін’юст Мінрозвитку Секретаріат Кабінету Міністрів України

	3. Проведено навчання державних службовців, депутатів місцевих рад, посадових осіб місцевого самоврядування щодо стандартів і кращих практик проведення публічних консультацій	Постійно	НАДС Секретаріат Кабінету Міністрів України
	4. Проведено інформаційні заходи для громадян, інститутів громадянського суспільства та бізнес-асоціацій з питань публічних консультацій	Постійно	Обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації (військові адміністрації) Секретаріат Кабінету Міністрів України
	5. Впроваджено онлайн-платформу для взаємодії з громадянами та інститутами громадянського суспільства	Через 3 місяці з дня припинення або скасування правового режиму воєнного стану	Мінцифри Мін'юст Секретаріат Кабінету Міністрів України Інші державні органи відповідно до їх компетенції
3. Створено умови для розвитку інших форм громадської участі, у тому числі місцевої демократії	1. Положення Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування" імплементовано, зокрема, розроблено проекти нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію зазначеного Закону	IV квартал 2026 р.	Державні органи відповідно до їх компетенції
	2. Розроблено методичні рекомендації щодо сприяння залученню жителів до вирішення питань місцевого значення, розвитку форм місцевої демократії, регламентування відповідних питань у статутах територіальних громад та інших документах органів місцевого самоврядування та їх виконання, застосування відповідних форм військовими адміністраціями та тимчасовими адміністраціями особливого періоду	IV квартал 2026 р.	Мінрозвитку Мін'юст Секретаріат Кабінету Міністрів України
	3. Проведено навчання державних службовців, депутатів місцевих рад, посадових осіб місцевого самоврядування щодо різних форм та інструментів залучення громадськості до прийняття рішень	Постійно	НАДС Секретаріат Кабінету Міністрів України

	4. Проведено інформаційні заходи для громадян, інститутів громадянського суспільства та бізнес-асоціацій з питань застосування форм та інструментів громадської участі	Постійно	Обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації (військові адміністрації) Секретаріат Кабінету Міністрів України
	5. Створено умови для більшого залучення до прийняття державних рішень, вирішення питань місцевого значення молоді та дітей, національних меншин, людей з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп населення (підготовлено рекомендації щодо залучення відповідних груп, у тому числі включення до складу консультативних та дорадчих органів, проведення публічних консультацій з урахуванням принципів інклюзивності та доступності тощо)	IV квартал 2026 р.	Міносополітики Мінмолодспорт Мін'юст Мінрозвитку ДЕСС НАДС Обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації (військові адміністрації) Інші державні органи відповідно до їх компетенції Радник - уповноважений Президента України з питань безбарерності
4. Підвищено доступність та якість наборів даних, що оприлюднюються на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних та відкритих даних та використання яких становить антикорупційний, соціальний і економічний ефект	1. Проведено інформаційний аудит публічної інформації, що знаходиться у володінні розпорядників інформації, з метою аналізу розпорядником інформації наявності, стану, форматів, процесів управління та використання усієї інформації, яка перебуває в його володінні, для її подальшого оприлюднення у формі відкритих даних	IV квартал 2025 р.	Державні органи відповідно до їх компетенції Мінцифри
	2. Забезпечено оприлюднення наборів даних високої цінності на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних з урахуванням вимог Директиви (ЄС) 20.06.2019 про відкриті дані та повторне використання інформації публічного сектору	IV квартал 2027 р.	Державні органи відповідно до їх компетенції Мінцифри
5. Забезпечено активну участь	1. Розроблено та проведено інформаційні кампанії з	Постійно	Офіс Генерального

громадянського суспільства у взаємодії з органами правопорядку та прокуратури, зокрема, на місцевому рівні	метою підвищення обізнаності громадськості щодо різних аспектів діяльності органів правопорядку та прокуратури, громадян ознайомлено з інструментами здійснення демократичного цивільного контролю за діяльністю органів правопорядку та прокуратури		прокурора МВС Національна поліція Адміністрація Держприкордонслужби СБУ Державне бюро розслідувань БЕБ Мінфін Держмитслужба
6. Порядок організації, діяльності та припинення органів самоорганізації населення удосконалено	2. Створено міжвідомчі робочі групи і впроваджено інші механізми взаємодії між громадянським суспільством і органами прокуратури для визначення основних напрямів та проблем щодо запобігання та протидії злочинності на місцевому рівні 1. Ухвалено зміни до Закону України "Про органи самоорганізації населення" щодо покращення правових умов для діяльності органів самоорганізації населення в частині спрощення процедури їх створення, визначення повноважень і території діяльності, усунення неточностей щодо порядку створення і строку повноважень цих органів та їх персонального складу, легалізації органів самоорганізації населення, уточнення порядку припинення повноважень їх персонального складу, а також припинення органів самоорганізації населення 2. Підготовлено та поширено роз'яснення і рекомендації, проведено навчання для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування щодо особливостей порядку організації, діяльності та припинення органів самоорганізації населення	IV квартал 2026 р. IV квартал 2025 р. IV квартал 2027 р.	Офіс Генерального прокурора Верховна Рада України Мінрозвитку Мінрозвитку НАДС

	3. Проведено інформаційні заходи для жителів щодо роз'яснення порядку організації, діяльності та припинення органів самоорганізації населення	3 дати набуття чинності змін до Закону України "Про органи самоорганізації населення" по IV квартал 2027 р.	Мінрозвитку
--	---	---	-------------

